

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ

ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
од 2006. до 2010. године

Бања Лука, мај 2006. године

САДРЖАЈ

I	УВОД	1
II	АНАЛИЗА ОПШТЕГ СТАЊА	2
III	ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПО ОБЛАСТИМА	5
	3.1. Образовање.....	5
	3.2. Култура.....	6
	3.3. Заштита животне средине.....	6
	3.4. Запошљавање и предузетништво.....	6
	3.5. Здравље младих.....	7
	3.6. Слободно вријеме.....	7
	3.7. Информисање.....	7
	3.8. Спорт.....	7
	3.9. Учешће младих у друштву, омладински рад и мобилност младих.....	7
IV	ПРОГРАМИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	8
	1. ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ.....	10
	2. ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ.....	11
	2.1. Повезаност тржишта рада и универзитета.....	12
	3. КУЛТУРА.....	14
	3.1. Афирмација културно-умјетничког живота, посебно преко локалне самоуправе.....	14
	3.2. Развој омладинских културних иницијатива.....	14
	3.3. Јачање и афирмација позоришта младих.....	15
	3.4. Стимулисање културно-умјетничког рада младих.....	15
	3.5. Обезбјеђење просторних и финансијско-материјалних претпоставки за рад културно-умјетничких удружења која окупљају омладину, уз активно учешће локалне самоуправе.....	15
	4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	16
	4.1. Афирмација омладинског рада у области заштите животне средине.....	16
	4.2. Стимулисање омладинског туризма у Републици Српској.....	17
	4.3. Доношење законске регулативе у области заштите животне средине.....	17
	5. ЗАШТИТА ЗДРАВЉА.....	18
	5.1. Развој адекватног система превентивног дјеловања у области здравља посредством формалног и неформалног образовања у владиним и невладиним институцијама.....	18
	5.2. Развој здравствених установа прилагођених потребама младих.....	19
	5.3. Унапређење сексуалног и репродуктивног здравља младих и повећање наталитета.....	19
	5.4. Унапређење законске регулативе.....	20
	6. ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО.....	20
	7. СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ.....	22
	8. ИНФОРМИСАЊЕ.....	23
	9. МОБИЛНОСТ МЛАДИХ.....	24
	9.1. Смјештајни капацитети.....	24
	10. УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У ДРУШТВУ.....	25
	10.1. Укључивање младих са посебним потребама у друштво.....	27
	10.2. Укључивање младих са посебним потребама у политички живот.....	28
	11. ОМЛАДИНСКИ РАД.....	28
V	ФИНАНСИЈСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ ОД 2006. ДО 2010. ГОДИНЕ	30
VI	ПРЕПОРУКЕ ОПШТИНАМА, ГРАДОВИМА И ОМЛАДИНСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	
	1. Препоруке општинама и градовима.....	32
	2. Препоруке омладинским организацијама.....	32
VII	МЈЕРЕ, ПЛАНИРАЊЕ, СПРОВОЂЕЊЕ И КОНТРОЛА ПРЕДВИЂЕНИХ АКТИВНОСТИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	33

I УВОД

Уставни основ за доношење Омладинске политике, као и Закона о омладинском организовању, садржан је у Амандману XXXII став 1. тачка 12. Устава Републике Српске, према коме Република Српска уређује и обезбјеђује бригу о омладини, а основ за доношење Омладинске политике, прописан је у члану 14. став 2. и члану 84. став 1. Закона («Службени гласник Републике Српске», број 98/04). Слиједом овог уставног принципа, Народна скупштина Републике Српске донијела је у новембру 2004. године, Закон о омладинском организовању. Његова краткотрајна примјена показала је да Закон у основи одговара очекивањима и да су га омладинске организације и млади готово опште прихватили.

Међутим, да би могла да буде обезбијеђена досљедна примјена Закона о омладинском организовању, те цјеловито регулисана материја коју обрађује Закон, у њему је прописана обавеза доношења Омладинске политике

Омладинску политику доноси Народна скупштина Републике Српске за петогодишњи период (2006 - 2010). Омладинску политику за краткорочни период доноси Влада Републике Српске, на приједлог Министарства за породицу, омладину и спорт, уз активно учешће представника омладине.

Омладинска политика представља стратегију која обезбјеђује систематско унапређење стања већег броја области (образовање, запошљавање, стамбено збрињавање, слободно вријеме, здравље и остало), које су сфера интересовања младих. Омладинска политика не представља само општа начела рјешавања проблема младих, него се развија у посебне програме и мјере, које треба да обезбиједе боље услове за живот, креативно испољавање и учествовање младих у ширем друштвеном окружењу, чиме се унапређује позиција и статус омладине, али и младих од 13 до 18 година (адолесценти).

С обзиром на значај и комплексност ове проблематике, као и због чињенице да је брига о омладини општи интерес Републике Српске, потребно је да се у процес развоја и реализације Омладинске политике укључи шира друштвена заједница, те да се створи институционална обавеза ресорним органима у спровођењу програма који ће се дефинисати Омладинском политиком. Осим републичких институција, врло је важно активно учешће и јединица локалне самоуправе, што је у складу са Европском повељом о учешћу младих на локалном нивоу.

Омладинском политиком утврђују се основни циљеви, правци развоја и задаци у омладинском сектору, под којим се подразумијева васпитање младих, његовање моралних, естетских, културних и спортских вриједности, развијање физичких и духовних вриједности и особина личности, развијање свијести о хуманистичким вриједностима, личној и друштвеној одговорности, социјалној и здравственој заштити, запошљавању, екологији и др. Примјена омладинске активности обухвата већи број области које су регулисане одговарајућим законима, па је било неопходно поједине области омладинског рада и њихове активности детаљно разрадити документом који је јединствен и заједнички за све субјекте који регулишу област рада и активност омладине.

Сматрајући да је неопходно веће учешће младих у креирању омладинске политике, Министарство за породицу, омладину и спорт формирало је Управљачки комитет за омладину, који чине представници надлежних министарстава, Министарства за породицу, омладину и спорт, Омладинског савјета Републике Српске и институција које се баве питањима младих. Ово тијело, највећим дијелом чине млади људи, као и истакнути стручњаци из појединих области.

Учешће младих у свим сферама јавног живота, представља један од основних циљева Савјета Европе али и Организације за европску безбједност и сарадњу (ОЕБС).

Подстицањем, промовисањем и пружањем подршке учешћу младих у јавном животу, доводе се у први план не само проблеми младих људи, већ и проблеми који угрожавају све грађане, као што су незапосленост и дискриминација. Овим учешћем гради се шири и дјелотворнији савез између генерација, да би се заједничким снагама могли ријешити актуелни проблеми, али и изазови који се очекују у будућности.

Стога је Министарство за породицу, омладину и спорт, уважавајући европску праксу и стандарде у изради овог документа, консултовало велики број међународних институција и организација, које имају искуства у развоју Омладинске политике, да би овај стратешки документ омогућио активнији приступ Републике Српске и њених институција овој популацији њених грађана.

Након спроведеног истраживања у Републици Српској, које је водио стручни тим са Филозофског факултета у Бањој Луци, добијени су релевантни подаци о стању и проблемима младих који су упоређени са бројним истраживањима других институција и организација, а која су реализована на нашем подручју. На основу поменутих података сачињена је анализа општег стања у омладинском сектору у Републици Српској.

II АНАЛИЗА ОПШТЕГ СТАЊА

Рат који је задесио простор некадашње Југославије, оставио је немјерљиве посљедице на многе области и сфере друштвеног живота. Нарочито су млади осјетили све ефекте које је рат проузроковао, што је довело до наглог погоршања услова за њихов живот. Истраживања која је објавио Бранко Милисављевић у зборнику «Дјеца у рату и послје рата», указују да је око 50% младих изгубило неког из породице или неког блиског.

Осим социјаланог утицаја, рат је оставио дубок траг и у економској сфери. У рату су уништени многи привредни капацитети, повећана је стопа незапослености и сиромаштва, те криминала. Подаци УНДП БиХ, из 1999. године показују да је друштвени бруто производ у БиХ те године износио мање од 40% друштвеног производа из 1991, а потврђује се истраживањем према којем 64% популације у Републици Српској живи у сиромаштву. Стопа незапослености у Републици Српској 2000. године процјењује се на 56,5%, док данас износи око 44,7%.

Због овакве ситуације млади све више конзумирају алкохол и психоактивне супстанце. Према истраживању проф. др Јована Савића, у сарадњи са тимом Филозофског факултета, које је објављено у књизи «Млади Републике Српске на почетку 21. вијека», данас је око 16% младих конзумирало опојне дроге.

Породица која представља стуб стабилне личности почиње да се маргинализује. Граница доби у којој се ступа у брак помијера се навише, посебно код младића. Истраживања показују да 45% младих нису ступили у брачну заједницу. За јаснију слику, у браку је само 28% оних млађих од 19 година. Према подацима, око 8,4% брачних парова има дјецу, а од тога највећи број има само једно дијете. Планирање потомства након 25. године је у складу са трендом све каснијег склапања брака, тако да 55,6% испитаника планира дјецу тек након 25. године. Млади у највећем броју (59,7%) живе са родитељима или родбином. Приближно, тек сваки 10. млади човјек старији од 19 година живи самостално. Немогућност рјешавања стамбеног проблема једно је од највећих разлога за одлазак младих из Републике Српске.

У степену коришћења савремених технологија, истраживања показују да се 36,7% младих користи рачунаром. Међутим, тек 15,4% њих има властити рачунар. Млади који се не користе рачунаром, као један од најважнијих разлога за то наводе недостатак средстава (85,7%).

Када је ријеч о друштвеној позицији младих у Републици Српској, не може се рећи да ова популација има нарочито великог утицаја на креирање опште друштвене политике у својој заједници. Према истраживањима, 63, 30% младих оцјењује своју садашњост као неповољну, док само 2,8% оцјењују своју садашњост као изванредну. Упоређујући мишљење о садашњости са садашњошћу својих вршњака из Западне Европе, млади у Републици Српској процјењују да је њихова садашњост добра и изванредна, са 57, 4%. Стога се може закључити да млади имају позитивно мишљење о животу у Западној Европи, што је разлог за одлазак из Републике Српске. Процјењује се да око 58, 8% младих жели да напусти Републику Српску. При томе се као најчешћи разлози наводе незапосленост и финансијски проблеми, а чести разлози су и жеља за бољом будућношћу, стамбени проблеми, политичка ситуација и слаби услови за стручно усавршавање. Феномен «одлива мозгова» у «Извјештају о хуманом развоју», који је објавио УНДП 2001. године, указује на број од 92.000 младих људи који су напустили БиХ од 1996. до 2001.

Процјењујући будућност, 4, 3% младих очекује повољну или изванредну; 27,8% очекује добру будућност, док 67,9% младих очекује и даље лошу или непознату будућност. Око 90% младих забринуто је за своју будућност или будућност блиских пријатеља.

Када је ријеч о подршци младим људима, истраживања показују да ученицима и студентима највише подршке дају родитељи (92,0%), док око 35% младих истиче да има подршку наставника.

Образовање представља један од кључних фактора личног и друштвеног прогреса. Према подацима које је 2000. године предочио УНИЦЕФ, предшколским установама обухваћено је само 5, 8% дјечака, односно 5, 9% дјевојчица до пет година. Обухваћеност дјеце основним школовањем је око 95%. Провјерена писменост жена је 91%, а мушкараца 98%. Такође, забрињавајуће и то што је све мањи број уписа младих на факултет. Факултетску диплому стекло је тек 0,6% младих до 25 година, а вишу школу 1,9%. Школска спрема родитеља показује да мајке имају слабије образовање од очева. Основна карактеристика школа које млади похађају јесу застарјелост и козервативност, јер школе не подстичу креативно мишљење, док млади, када је ријеч о факултетима често размишљају да они не осигуравају квалитет и будућност. У студији УН БиХ «Млади у БиХ», која је објављена 2002. године, илустрован је квалитет образовања, па се тврди да 47, 4% младих сматра да наставници не брину о ученицима. Такође, битно је напоменути и то да на образовни систем утичу и стање школских објеката, непостојање активног процеса усавршавања наставног особља, као и мале плате наставника.

Млади са посебним потребама категорија су на коју друштво треба посебно да обрати пажњу. Према истраживањима које је спровео Омладински комуникативни центар у Бањој Луци, око 60% младих сматра да наставни програм не задовољава потребе младих са посебним потребама, док 57% сматра да друштво не третира на адекватан начин младе са посебним потребама.

Стање запослености веома је тешко утврдити, али према одређеним подацима, она је око 27, 4%. Међутим, у Републици Српској многи раде «на црно», тако да су ови подаци врло непоуздани. Незапосленост код младих од 19 до 24 година је за 2,5 пута већа него код лица од 25 до 49 година и 3,5 пута већа него код оних између 50 и 60 година. Један од разлога за овако висок степен незапослености младих јесте непостојање услова (радно искуство) који су неопходни за заснивање радног односа. Већина младих (око 51%) сматра да им је шанса да нађу жељени посао између 1% и 25%, док једна трећина испитаника вјерује у 50:50 шанси да нађе жељени посао, а само је 17% оптимиста који вјерују да им је шанса да нађу жељени посао преко 75%. Према подацима УН БиХ, само је 8% младих успјешно покушало да покрене властити посао,

док 28% није покушало због компликованих процедура, њих око 10% је покушало и одустало, а 54% није заинтересовано. Из истог извора потврђује се да 58% младих нема никакав приход, а само 4% има приход који је већи од 600 КМ.

У одговору на питање ко су им животни узорци, 29,4% младих одговара да су то обични људи, 22,5% одговара да су спортисти, 10,8% научници. Када је ријеч о друштвеној бризи, млади у највећем броју сматарају да «човјек треба прво да мисли о себи и ближњим, а да друштвену бригу препусте онима који су за то задужени». Такође, изражена је агресивност код младих.

Слободно вријеме је веома важно за креирање здраве личности. Највише слободног времена млади проводе са вршњацима (61, 5%), као друга активност слободног времена наводи се праћење ТВ програма (47, 8%), трећа активност је посвећеност музици (32,1%) а спорт и помагање родитељима у кући обухватају око 32% одговора. Највише младих људи своје вријеме проводи пасивно, без креативних или рекреативних активности. Оваква ситуација произилази из чињенице да не постоји довољан број организација које се баве различитим активностима (спорт, култура, музика и слично), нити постоји организован друштвени живот у локалној заједници. Посјете библиотекама, галеријама, позориштима су веома ријетке. Око 68, 4% младих никада не посјећују галерије, музеје 63, 3%, позоришта 48, 5% и библиотеке 36, 6%. Ове институције немају развијене програме рада са младима. Потреба за дружењем најчешће се испољава одласком у кафиће. Готово 76% младих често посјећује кафиће. С друге стране, 61% младих никада не посјећује културно-умјетничка друштва. Нажалост, могућности младих да другачије осмисле своје слободно вријеме веома су мале. Око 40% младих сматра да има мале шансе да се баве спортом, око 60% сматра да имају мале шансе да се укључе у рад невладиних организација, иако постоји изражена жеља да се укључе у њихов рад (54%). Највећи проблеми омладинских организација јесу неадекватни простори, недостатак финансија, стручна неспособљеност, неадекватна подршка власти на свим нивоима, злоупотреба положаја и лични интереси у организацијама.

Заштита околине веома је битан дио омладинске политике. На основу испитивања, око 83% младих људи сматра да се мало или нимало води брига о заштити околине.

За развој модерног друштвеног система, информисање представља веома важан фактор. Највише младих користи ТВ и радио програм као средства информисања (око 95%), док су часописи други значајан извор информација (око 70%). Према одређеним испитивањима, око 70% младих се мало или никако не користе интернетом.

Повећање социјалних девијација у Републици Српској је у узлазној путањи. Према истраживањима, алкохол никада не конзумира 37,5% младих, око 40% младих понекад пије, док око 21% младих чешће конзумира алкохол. Када је у питању конзумирање дуванских производа, испитивања показују да око 39% младих чине пушачи. Узимање дрога постаје све већи проблем. Према истраживању, 15,8% мушкараца и 6,8% дјевојака има искуства са узимањем дрога, најчешће марихуане. Око 37, 2% младих тврди да познаје вршњаке који конзумирају дрогу, а чак 18, 5%, према истраживању, познаје више од 6 својих вршњака који узимају дрогу. Осим марихуане, око 2% младих користило је хашиш и око 1% екстази.

Здравље младих веома је битна категорија омладинске политике. Репродуктивно здравље је важно за младе. Око 66% младих, према одређеним подацима, одобрава секс прије брака, а 54% испитаника потврђује да користи контрацептивна средства. Старосни распон за прво сексуално искуство је између 16 и 20 година. Највећи број младих, према анкетама УН БиХ, сматра да им не пријети опасност од HIV/ AIDS, нити других полно преносивих болести. Најчешћи узроци смртности код младих јесу повреде и тровања, а након тога, обољења крвног система (21, 9%), док су на трећем

мјесту различите несреће. Број самоубистава је у сталном порасту. Према истраживањима, чак 87% младих сматра да је потребно отворити савјетовалиште за младе у мјесту у којем живе. Битно је напоменути да физичка неактивност код младих и дјеце утиче на неправилан психофизички развој.

Начин доношења одлука веома је битан за друштвени развој. Највећи број младих сматра да немају никакав утицај на доношење одлука на локалном нивоу (88, 0%), или нивоу Републике (90, 0%). Младима довољну пажњу не поклањају ни међународна заједница, а ни домаћи органи власти. Подаци Омладинског комуникативног центра показују да чак 98% испитаника сматра да млади треба да учествују у одлучивању у друштву, а 73% младих сматра да мало или уопште не могу утицати на политику у БиХ.

Такође, битно је нагласити да приликом истраживања одређених елемената, испитаници са села имају најчешће лошију животну ситуацију, а такође постоје битне разлике у резултатима кад се упоређују однос младића и дјевојака.

Међутим, без обзира на неповољно друштвено и економско стање, у Републици Српској се јављају нове претпоставке за унапређење општег стања, што ствара повољније услове за останак младих на овом подручју. Република Српска располаже богатим земљишним и шумским ресурсима, а сачувани су и капацитети дрвне, прехрамбене, текстилне, нафтне, машинске и електроиндустрије. Процес приватизације у Републици Српској представља развојну шансу, као и помоћ међународних институција и организација. Консолидација банкарског система такође представља охрабрење за развој наше привреде. Врло је важна и чињеница да се Република Српска оријентисала на развој мултикултуралног друштва, што јој обезбјеђује додатну стабилност и свјетлију будућност.

III ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРЕМА ОБЛАСТИМА

Омладинска политика усмјерена је ка реализовању постављених циљева и унапређењу квалитета живота у одређеним друштвеним областима.

3.1. Образовање

Општи циљеви су:

- настављање почетог процеса реформи основног образовања;
- повећање броја ваншколских и ваннаставних активности (секција) као облик неформалног образовања;
- унапређење наставних планова у оквиру средњошколског образовања, ради стварања базе за високо образовање ученика;
- организовање младих на нивоу основних и средњих школа које треба да допринесе ефикаснијем образовном процесу;
- укључивање средњошколаца и студената у процес одлучивања;
- усвајање Закона о универзитету, студентском организовању и стандарду;
- унапређење научно-истраживачког рада на факултетима, повећањем финансијско- материјалне подршке;
- повећање броја наставног кадра;
- стипендирање талентованих и врхунских ученика и студената;
- повећање техничке опремљености универзитета која ће омогућити учешће универзитета на тржишту, продајом својих услуга;
- утврђивање механизма за обезбјеђење квалитета наставе, посебним програмима;
- увођење неформалног образовања у систем образовања, уз дефинисање јасних критеријума за начин његовог обављања;

- укључивање спортских и омладинских организација уз подршку наставном особљу у процесу неформалног образовања;
- обезбјеђење финансијско-материјалних и просторних претпоставки за квалитетан систем образовања и неформалног образовања.

3.2. Култура

Општи циљеви су:

- афирмација друштвено-културног живота, посебно посредством локалне самоуправе;
- развој омладинских културних иницијатива;
- јачање и афирмација књижевног и драмског стваралаштва младих;
- стимулисање културно-умјетничког рада младих;
- обезбјеђење просторних и финансијско-материјалних претпоставки за рад културно-умјетничких удружења која окупљају омладину, уз активно учешће локалне самоуправе.

3.3. Заштита животне средине

Општи циљеви су:

- развој свијести о животној средини код младих;
- афирмација омладинског рада у области заштите животне средине;
- спровођење прописа у области животне средине;
- стимулисање туризма у Републици Српској, афирмацијом туристичких центара за младе.

3.4. Запошљавање и предузетништво

Општи циљеви су:

- омогућавање младим људима активније улоге у практично-радним процесима (средње стручне школе);
- развијање установа које ће младима омогућити лакше запошљавање;
- образовање омладине у складу са реалним потребама тржишта рада;
- израда дугорочне стратегије запошљавања;
- укидање законских баријера које онемогућавају брже напредовање младих у струци (године радног стажа);
- развој идеје самозапошљавања, јачањем предузетничке иницијативе код младих, уз подршку надлежних јавних установа;
- подршка младима у руралним срединама;
- смањење рада на црно;
- развој потрошачке културе домаћих производа;
- активнији приступ у рјешавању стамбеног питања младих људи, посебно младих брачних парова;
- помоћ социјално уgroженој популацији у складу са посебно утврђеном стратегијом;
- подстицати волонтерски рад као облик стицања радног искуства.

3.5. Здравље младих

Општи циљеви су:

- едукација наставног особља из области здравствене заштите, репродуктивног здравља и здравствене превенције;
- отварање савјетовалишта за младе при медицинским установама, те свака врста промоције превенције у програму заштите здравља;
- отварање установа за лијечење од различитих обољења са којима се млади

- суочавају, посебно болестима зависности, HIV, AIDS, и сл.;
- отварање здравствених фондова за омладину и дјецу, повећање наталитета;
- борба против насилничког и девијантног понашања, алкохолизма и наркоманије;
- утврђивање посебне стратегије из области заштите здравља омладине и дјеце;
- унапређење законске регулативе у овој области.

3. 6. Слободно вријеме

Општи циљеви су:

- афирмација програма неформалног образовања;
- афирмација улоге породице и њених духовних вриједности у развоју личности младе особе;
- подстицање културних и спортских програма и садржаја, њиховом популаризацијом и обезбјеђењем финансијско- материјалних услова;
- креирање омладинских центара на нивоу локалне самоуправе.

3. 7. Информисање

Општи циљеви су:

- креирање канала комуникације између младих, локалне управе и републичких органа управе (интернет, штампа);
- отварање инфоцентра при институцијама које окупљају младе (школе, факултети, омладинске организације);
- афирмација омладинских активности и питања посредством медија.

3. 8. Спорт

Општи циљеви су:

- популаризација спорта међу младима, израда стратегије спорта;
- ревитализација малих олимпијских игара у основним и средњим школама;
- афирмација студентских спортских игара;
- обезбјеђење просторних услова за развој масовног и рекреативног спорта.

3. 9. Учешће младих у друштву, омладински рад и мобилност младих

Општи циљеви су:

- успостављање служби које се баве омладинском политиком на нивоу локалне самоуправе;
- афирмација омладинског рада и организовања;
- успостављање механизма сарадње између младих и локалне управе;
- већа издвајања финансијских средстава за омладинске активности, посебно на нивоу локалне самоуправе;
- обезбјеђење просторно-материјалних услова за рад омладинских организација;
- подршка омладинским организацијама републичког карактера;
- јачање међународне омладинске сарадње и развијање различитих програма међународне омладинске сарадње;
- доношење законске регулативе из области омладинског организовања.

IV ПРОГРАМИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

Приоритетне активности у 2006. години

A) МИНИСТАРСТВО ЗА ПОРОДИЦУ, ОМЛАДИНУ И СПОРТ

- 1. Јачање капацитета локалних омладинских организација**
- 2. Закон о омладинском раду**
- 3. Јачање капацитета републичких омладинских организација**
- 4. Јачање еколошке свијести код омладине (медијске кампање, реализација пројекта, еколошке акције, евалуација реализације постојећих закона, израда нових закона)**
- 5. Омладински информативни центар Републике Српске са шест регионалних центара**
- 6. Закон о волонтеризму**
- 7. Подржати сарадњу Савјета привредника и Универзитета Републике Српске**
- 8. Отварање савјетовалишта за младе за борбу против наркоманије и осталих болести зависности, према процјени тежине ситуације, од стране локалне средине и министарства (у сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите)**
- 9. Укључивање представника младих у скупштинске и савјетодавне одборе и комисије за младе, као и укључивање у писање законских аката који се тичу младих на локалном нивоу**
- 10. Годишње праћење потреба и положаја младих**
- 11. Формирати савјете ученика у свим основним и средњим школама у Републици Српској, као и Савјет ученика Републике Српске (у сарадњи са Министарством просвјете и културе и Републичким педагошким заводом)**
- 12. Подржати програме који промовишу излазак младих на изборе и пројекте који промовишу бољи положај младих у друштву**
- 13. Тренинг центар Републике Српске**
- 14. Програм професионалне оријентације (у сарадњи са Министарством просвјете и културе и Републичким педагошким заводом)**
- 15. Промоција и евалуација примјене Закона о омладинском организовању**
- 16. Отклањање архитектонских баријера при образовним, културним и осталим објектима јавних институција (лица са посебним потребама)**

УКУПНО ПЛАНИРАНА СРЕДСТВА ДО 655.000,00 КМ

Б) МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

1. Ревизија наставних планова и програма, у основном, средњем и високом образовању, усвајање Закона о високом образовању Републике Српске и усклађивање са Болоњском декларацијом (модернизација образовног законодавства)
2. Закон о студентском стандарду
3. Закон о студентском организовању

В) ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, МИНИСТАРСТВО ЗА ПОРОДИЦУ, ОМЛАДИНУ И СПОРТ, МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

1. Подршка развоју програма волонтерског стажирања за 1.300 младих (плаћање здравственог осигурања и топлог obroка), односно Пројекта стицања радног искуства за лица са високом и вишом стручном спремом

Планирана средства 2.700.000,00 КМ

Г) ФОНД СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, МИНИСТАРСТВО ЗА ПОРОДИЦУ, ОМЛАДИНУ И СПОРТ

1. Подршка Програму стамбених кредита за младе брачне парове

Планирана средства за 2006. 4.150.000,00КМ

Планирана средства за 2007. 4.150.000,00КМ

Планирана средства за 2008. 4.150.000,00КМ

Редни број	Активности/ стратешки циљеви/ програми	Одговорни за спровођење	Вријеме спровођења	Годишњи ресурси КМ	Укупни ресурси КМ
I - ОБРАЗОВАЊЕ					
а) Основно и средње образовање					
1.	Ревизија наставних планова и програма за основне и средње школе	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод	2006-2007.	2006- приоритет 2007- /	Нису предвиђена средства
2.	Подршка пројектима унапређивања иницијалног образовања, стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора, као и њиховог професионалног напредовања	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, Министарство науке и технологије, невладине организације	2006-2009.	2006- 2007- 25.000,00 2008- 25.000,00 2009- 25.000,00	75.000.00
3.	Јачање институција за подршку основном образовању	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод	2006-2008.	2006- / 2007- / 2008- /	Нису предвиђена средства
4.	Модернизација образовног законодавства	Министарство просвјете и културе	2006-2007.	2006- / 2007- /	Нису предвиђена средства
5.	Подржавати повећање броја наставника у складу са реалним потребама (запошљавање младих људи)	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод	2006-2009.	2006- / 2007- / 2008- / 2009- /	Нису предвиђена средства
6.	Повећање броја ваншколских и ваннаставних активности као облик неформалног образовања	Министарство просвјете и културе, невладине организације, спортски савези	2006-2010.	2006- 2007- 20.000.00 2008- 20.000.00 2009- 20.000.00 2010- 20.000.00	80.000.00
7.	Израдити каталог неформалних образовних програма које нуде институције, удружења и привредни субјекти на нивоу општина	Министарство просвјете и културе, невладине организације, општина/град	2006-2007.	2006- 2007- 7.500,00	7.500.00

8.	Подстицати удружења на развијање програма неформалног образовања за младе	Министарство просвјете и културе	2006- 2009.	2006- 2007- 25.000,00 2008- 25.000,00 2009- 25.000,00	75.000.00
9.	Промоција система вредновања неформалног образовања	Министарство просвјете и културе, невладине организације	2006- 2008.	2006- 2007- 20.000,00 2008- 10.000,00	30.000.00
10.	Организовање младих на нивоу основних и средњих школа који треба да допринесу властитом процесу образовања	Републички педагошки завод, Министарство просвјете и културе, Омладински савјет Републике Српске	2006- 2009.	2006- 2007- 25.000,00 2008- 25.000,00 2009- 25.000,00	75.000.00
11.	Укључити младе у радне групе, тијела, одборе и слично који осмишљавају рјешења образовне политике на свим нивоима	Републички педагошки завод	2006- 2008.	2006- 2007- 7.000,00 2008- 6.000,00	13.000.00
12.	Унапређење рада Савјета ученика основних и средњих школа и формирање кровне организације на нивоу РС	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2007.	2006- приоритет 2007- 50.000,00	50.000.00
13.	Подршка заједничким програмима Министарства и НВО	Министарство просвјете и културе, невладине организације	2006- 2009.	2006- 2007- 25.000,00 2008- 25.000,00 2009- 25.000,00	75.000.00
б) Високо образовање					
14.	Измјене Закона о Универзитету, студентском организовању и стандарду	Министарство просвјете и културе	2006.	Х И Т Н О	
15.	Примјена Закона о студентском организовању и унапређење рада студентских организација Републике Српске	Министарство просвјете и културе, универзитети, Студентска унија Републике Српске	2006- 2010.	2006- 2007- 40.000,00 2008- 40.000,00 2009- 40.000,00 2010- 40.000,00	160.000.00

16.	Подржати програме развоја и промоције важности стручних студија на универзитетима, постдипломских студија и специјализације	Министарство просвјете и културе, Министарство науке и технологије	2006- 2010.	2006-	160.000.00
				2007- 40.000,00	
				2008- 40.000,00	
				2009- 40.000,00	
				2010- 40.000,00	
17.	Студентске центре реорганизовати и редефинисати	Министарство просвјете и културе Министарство финансија	2006- 2010.	2006-	240.000.00
				2007- 60.000,00	
				2008- 60.000,00	
				2009- 60.000,00	
				2010- 60.000,00	
18.	Формирање сектора при Министарству науке и технологије за укључивање III сектора у финансирању научно-истраживачког рада на универзитетима: локалне заједнице, привредни субјекти, фондације (правна и физичка лица)	Министарство науке и технологије, Министарство финансија. Управљачки комитет за омладину, Привредна комора Републике Српске	2006- 2010.	2006-	800.000.00
				2007- 200.000,00	
				2008- 200.000,00	
				2009- 200.000,00	
				2010- 200.000,00	
б) Повезаност тржишта рада и универзитета					
19.	Подржати сарадњу Савјета привредника и Универзитета	Министарство просвјете и културе, Министарство науке и технологије, Привредна комора Републике Српске Мин. за пор., омл. и спорт	2006- 2010.	2006-	80.000.00
				2007- 20.000,00	
				2008- 20.000,00	
				2009- 20.000,00	
				2010- 20.000,00	
20.	Подржати програм промоције идеје обавезног стажирања ради усвајања практичних знања	Министарство просвјете и културе, Министарство науке и технологије и невладине организације, Министарство рада и бор.инв. заштите	2006- 2008.	2006-	40.000.00
				2007- 20.000,00	
				2008- 20.000,00	
21.	Измјене и допуне Закона ради признавања стажирања у године радног стажа при конкурс	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	2006- 2008.	2006-	13.000.00
				2007- 7.000,00	
				2008- 6.000,00	

22.	Подршка и промоција студентске размјене, ради размјене идеја, искустава и усвајања нових знања	Министарство просвјете и културе, невладине организације, универзитети Републике Српске, Студентска унија Републике Српске	2006- 2010.	2006- 2007- 60.000.00 2008- 60.000.00 2009- 60.000.00 2010- 60.000.00	240.000.00
23.	Програм професионалне оријентације	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство науке и технологије, универзитети Републике Српске и невладине организације	2006- 2010.	2006- приоритет 2007- 20.000.00 2008- 20.000.00 2009- 20.000.00 2010- 20.000.00	80.000.00
24.	Повећање техничке опремљености универзитета, која ће омогућити његово учешће на тржишту, продајом својих услуга	Министарство науке и технологије, Министарство просвјете и културе	2006- 2010.	2006- 2007-300.000.00 2008-300.000.00 2009-300.000.00 2010-300.000.00	1.200.000.00
25.	Пројекти развоја нових производа	Министарство за привреду, енергетику и развој, Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство науке и технологије	2006- 2010.	2006- 2007- 40.000.00 2008- 40.000.00 2009- 40.000.00 2010- 40.000.00	160.000.00
26.	Национални пројекти развоја	Министарство за привреду, енергетику и развој, Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство науке и технологије	2006- 2010.	2006- 2007- 20.000.00 2008- 20.000.00 2009- 20.000.00 2010- 20.000.00	80.000.00
27.	Обезбјеђење финансијско-материјалних и просторних ресурса за квалитетан систем образовања	Министарство просвјете и културе и Министарство финансија	2006- 2010.	2006- 2007-200.000.00 2008-200.000.00 2009-200.000.00 2010-200.000.00	800.000.00
28.	Спровођење истраживања ради рјешавања студентског смјештаја и стандарда студената	Министарство просвјете и културе	2006- 2007.	2006- 2007- 15.000.00	15.000.00

II – КУЛТУРА

1) Афирмација културно-умјетничког живота, посебно посредством локалне самоуправе

29.	Подржати програм укључивања младих у процес планирања и реализације културних пројеката	Министарство просвјете и културе	2006- 2010.	2006-	40.000.00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
				2009-10.000.00	
				2010-10.000.00	
30.	Подстицати оснивање, изградњу и дјеловање клубова за младе у свим локалним срединама, а који раде на непрофитној основи, обновом постојећих и изградњом нових објеката за младе и културних центара у свим већим центрима	Мин. просвјете и културе, Мин. локалне управе и самоуправе, Мин. за просторно уређење, грађевинарство и екологију, општина/град, Мин. за пор., омл. и спорт	2006- 2010.	2006-	240.000.00
				2007-60.000.00	
				2008-60.000.00	
				2009-60.000.00	
				2010-60.000.00	
31.	Подстицати оснивање мултифункционалних центара за младе у свим већим центрима, обновом постојећих и изградњом нових објеката	Мин. просвјете и културе, Мин. локалне управе и самоуправе, Мин. за просторно уређење, грађ.и екологију, општина/град, Мин. за пор., омл. и спорт	2006- 2010.	2006-	400.000.00
				2007-100.000.00	
				2008-100.000.00	
				2009-100.000.00	
				2010-100.000.00	
32.	Подржати пројекте ликовних колонија на локалном нивоу	Министарство просвјете и културе	2006- 2008.	2006-	40.000.00
				2007-20.000.00	
				2008-20.000.00	
2) Развој омладинских културних иницијатива					
33.	Подржати уклањање свих облика дискриминације и маргинализације младих у културном дјеловању	Министарство просвјете и културе	2006- 2007.	2006-	10.000.00
				2007-10.000.00	
34.	Стварање повољне атмосфере за лични развој афинитета и интересовања младих	Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство просвјете и културе	2006- 2010.	2006-	40.000.00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
				2009-10.000.00	
				2010-10.000.00	
35.	Развијање образовања из домена менаџмента у култури и рада са младима, као и подршка свим пројектима развоја културе младих на свим нивоима	Министарство просвјете и културе Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2009.	2006-	75.000.00
				2007-25.000.00	
				2008-25.000.00	
				2009-25.000.00	

36.	Подржати развој културе и умјетности нових медија и технологија	Министарство просвјете и културе Министарство науке и технологије	2006- 2010.	2006-	24.000.00
				2007-6.000.00	
				2008-6.000.00	
				2009-6.000.00	
				2010-6.000.00	
3) Јачање и афирмација позоришта младих					
37.	Подржати програм Фестивал омладинског позоришта	Министарство просвјете и културе	2006- 2009.	2006-	75.000.00
				2007-25.000.00	
				2008-25.000.00	
				2009-25.000.00	
4) Стимулисање културно-умјетничког рада младих					
38.	Подстицати добротворна давања у сврху стипендирања и усавршавања младих, те промоције талентованих младих умјетника у културном животу друштва	Министарство просвјете и културе	2006- 2010.	2006-	40.000.00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
				2009-10.000.00	
				2010-10.000.00	
39.	Израдити програм праћења и стимулисања талентованих младих умјетника, стипендирањем, укључивање у јавне манифестације и програме међународне размјене	Министарство просвјете и културе	2006- 2010.	2006-	30.000.00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
				2009-10.000.00	
40.	Подржати рад КУД-а, посебно у домену презентације на регионалном и међународном нивоу	Министарство просвјете и културе	2006- 2008.	2006-	40.000.00
				2007-20.000.00	
				2008-20.000.00	
5) Обезбјеђење просторних и финансијско-материјалних претпоставки за рад културно-умјетничких удружења која окупљају омладину уз активно учешће локалне самоуправе					
41.	Разрадити методе осигуравања већих средстава намијењених за међународну културну сарадњу и размјену младих	Министарство просвјете и културе	2006- 2009.	2006-	6.000.00
				2007-2.000.00	
				2008-2.000.00	
				2009-2.000.00	

III- ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1) Едукација младих и наставног особља

42.	Едукација младих (дјеце основношколског и средњошколског узраста) посредством формалних и неформалних видова образовања	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-10.000.00 2008-10.000.00 2009-10.000.00 2010-10.000.00	40.000,00
43.	Едукација наставног особља за рад са младима у овој области	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-10.000.00 2008-10.000.00 2009-10.000.00 2010-10.000.00	40.000,00
2) Афирмација омладинског рада у области заштите животне средине					
44.	Медијске кампање ради промовисања еколошких вриједности	Мин. за просторно уређење, грађ. и екологију, Мин. прос. и културе, невладине организације, Мин. за породицу, омладину и спорт	2006- 2009.	2006- приоритет 2007-2.500.00 2008-2.500.00 2009-2.500.00	7.500,00
45.	Реализација пројеката из области заштите животне средине	Мин. за прост. уређење, грађ. и ек., општина/град, невладине орг., Министарство за породицу, омладину и спорт, међународне организације	2006- 2010.	2006- приоритет 2007-60.000.00 2008-60.000.00 2009-60.000.00 2010-60.000.00	240.000,00
46.	Организовање еколошких акција (нпр. чишћење јавних површина)	Министарство за породицу, омладину и спорт, Општина/град, невладине организације	2006- 2010.	2006- приоритет 2007-6.000.00 2008-6.000.00 2009-6.000.00 2010-6.000.00	24.000,00
47.	Одржавање семинара и преношење искустава на локалном и интернационалном нивоу	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-10.000.00 2008-10.000.00 2009-10.000.00 2010-10.000.00	40.000,00

48.	Афирмација омладинског рада из области екологије посредством медија	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, Омладински савјет Републике Српске, невладине организације	2006- 2010.	2006-	8.000,00
				2007-2.000.00	
				2008-2.000.00	
				2009-2.000.00	
				2010-2.000.00	
3) Стимулисање омладинског туризма у Републици Српској					
49.	Израда пројеката за развој омладинског туризма	Министарство трговине и туризма, Републички педагошки завод, невладине организације	2006- 2010.	2006-	80.000,00
				2007-20.000.00	
				2008-20.000.00	
				2009-20.000.00	
				2010-20.000.00	
50.	Организовање локалних и интернационалних еколошких кампова	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, невладине организације, општина/град	2006- 2010.	2006-	200.000,00
				2007-50.000.00	
				2008-50.000.00	
				2009-50.000.00	
				2010-50.000.00	
51.	Афирмација туристичких центара који су прилагођени потребама младих	Министарство трговине и туризма, Министарство просвјете и културе, општина/град	2006- 2010.	2006-	120.000,00
				2007-30.000.00	
				2008-30.000.00	
				2009-30.000.00	
				2010-30.000.00	
52.	Израда и дистрибуција промотивног материјала, те израда интернет странице ради информисања шире јавности о омладинским туристичким центрима	Министарство трговине и туризма, Министарство просвјете и културе, општина/град, невладине организације	2006- 2010.	2006-	8.000,00
				2007-2.000.00	
				2008-2.000.00	
				2009-2.000.00	
				2010-2.000.00	
4) Доношење законске регулативе у области заштите животне средине					
53.	Евалуација реализације постојећих закона у области животне средине	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2010.	2006- приоритет	20.000,00
				2007-5.000.00	
				2008-5.000.00	
				2009-5.000.00	
				2010-5.000.00	

54.	Израда нових закона ради унапређења заштите животне средине	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2010.	2006- 2007- 2008- 2009- 2010-	Нису предвиђена средства
55.	Израда нових закона ради унапређења развоја туризма	Министарство трговине и туризама	2007- 2010	2007- 2008- 2009- 2010-	Нису предвиђена средства
IV– ЗАШТИТА ЗДРАВЉА					
1) Развој адекватног система превентивног дјеловања у области здравља, посредством формалног и неформалног образовања у владиним и невладиним институцијама					
56.	Корекција наставног плана и програма и сједињење наставних садржаја који су у вези са заштитом здравља младих	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод, Министарство здр. и соц. заштите	2006- 2010.	2006- 2007-20.000.00 2008-20.000.00 2009-20.000.00 2010-20.000.00	80.000,00
57.	Едукација наставног кадра из области здравствене заштите у складу са наставним планом и програмом прилагођеним потребама младих	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод Министарство здр. и соц. заштите	2006- 2010.	2006- 2007-60.000.00 2008-60.000.00 2009-60.000.00 2010-60.000.00	240.000,00
58.	Едукација младих посредством медија, уз консултације са стручним лицима	Министарство просвјете и културе, Министарств здравља и социјалне заштите	2006- 2010.	2006- 2007-2.000.00 2008-2.000.00 2009-2.000.00 2010-2.000.00	8.000,00
59.	Информисање и едукација младих, организовањем манифестација, кампања и дистрибуцијом информативног материјала у области здравља	Министарство просвјете и културе, Министарство здравља и социјалне заштите, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-30.000.00 2008-30.000.00 2009-30.000.00 2010-30.000.00	120.000,00

2) Развој здравствених установа прилагођених потребама младих

60.	Педагошко-психолошко образовање здравствених радника	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод	2006- 2010.	2006-	160.000,00
				2007- 40.000.00	
				2008- 40.000.00	
				2009- 40.000.00	
				2010- 40.000.00	
61.	Отварање савјетовалишта за младе при медицинским установама и НВО	Министарство здравља и социјалне заштите, домови здравља, центри за ментално здравље, невладине организације	2006- 2010.	2006-	1.200.000,00
				2007-300.000.00	
				2008-300.000.00	
				2009-300.000.00	
				2010-300.000.00	
62.	Отварање посебних одјељења у здравственим установама за лијечење младих	Министарство здравља и социјалне заштите, домови здравља, центри за ментално здравље	2006- 2010.	2006-	Дио програма под 61.
				2007-	
				2008-	
				2009-	
				2010-	
63.	Адекватна здравствена заштита младих са посебним потребама	Министарство здравља и социјалне заштите, домови здравља, центри за ментално здравље	2006- 2010.	2006-	Дио програма под 60. и 57.
				2007-	
				2008-	
				2009-	
				2010-	

3) Унапређење сексуалног и репродуктивног здравља младих и повећање наталитета

64.	Информисање и едукација младих посредством образовног система, медија и активности невладиних организација	Министарство просвјете и културе, Министарство здравља и социјалне заштите, Републички педагошки завод, невладине организације	2006- 2010.	2006-	Дио програма под 60, 62. и 57.
				2007-	
				2008-	
				2009-	
				2010-	

65.	Отварање тзв. »пријатељских сервиса« прилагођених потребама младих при здравственим установама гдје би могли да добију бесплатну и адекватну медицинску помоћ и информативно едукативних центара при НВО	Министарство здравља и социјалне заштите, домови здравља и невладине организације	2006- 2008.	2006-	Део програма под 62, 63. и 59.
				2007-	
				2008-	
66.	Подстицање наталитета, унапређењем права и статуса жена у репродуктивној фази	Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство правде	2006- 2010.	2006-	Део програма под 62, 63. и 59.
				2007-	
				2008-	
				2009-	
				2010-	
4) Унапређење законске регулативе у области заштите здравља					
67.	Стално вредновање постојећих закона у области заштите здравља ради уочавања њихових недостатака	Министарство здравља и социјалне заштите,	2006- 2010.		Нису предвиђена средства
68.	Активно учешће шире јавности у доношењу законских регулатива у области заштите здравља, са посебним акцентом на дјецу и младе с посебним потребама и жене у репродуктивној доби (кампања, презентација)	Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство правде Републички педагошки завод	2006- 2010.		Нису предвиђена средства
V– ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО					
69.	Подстицање предузетништва и запошљавања младих Републике Српске, подстицањем предузетништва, реформом фискалне политике; реформом образовања; успостављањем и јачањем веза између Универзитета и привреде; формирање предузетничких инкубатора, технолошких паркова и слободних царинских зона; промјена законске регулативе из области запошљавања и регистравања бизниса	Министарство финансија, Министарство просвјете и културе и Министарство за привреду, енергетику и развој, Министарство за породицу, омладину и спорт, Фонд за развој и запошљавање Републике Српске	2006– 2010	2006-	160.000.00
				2007-40.000.00	
				2008-40.000.00	
				2009-40.000.00	
				2010-40.000.00	

70.	Подстицање и подршка програмима стамбених кредита за младе брачне парове	Фонд становања Републике Српске Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство финансија, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2007.	2006-4.150.000.00 2007-4.150.000.00 2008-4.150.000.00	12.450.000,0
71.	Формирање и реформа омладинских задруга за привремене и повремене послове - Анализа постојећих модела рада студентских и омладинских задруга; - Формирање задруга у руралним подручјима, са посебним акцентом на привремене и повремене послове из области пољопривреде, туризма, производње	Министарство за привреду, енергетику и развој, Министарство трговине и туризма, Министарство финансија, универзитети Републике Српске, општина/град	2006-2010.	2006- 2007-25.000.00 2008-25.000.00 2009-25.000.00 2010-25.000.00	100.000,00
72.	Останак младих на селу - подстицање кооперативних послова из области пољопривреде, ситног занатства и индустрије	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2006 – 2010.	2006- 2007-60.000.00 2008-60.000.00 2009-60.000.00 2010-60.000.00	240.000.00
73.	Запошљавање младих са посебним потребама - Формирање радног тијела за проучавање и предлагање позитивног подстицајног законодавства из области пореске политике, у смислу олакшица послодавцима који буду запошљавали младе са посебним потребама - Подстицајно запошљавање младих са посебним потребама у јавним установама као примјер социјалне одговорности	Министарство финансија, Управа за индиректно опорезивање	2006.	2006-	

74.	Унапређивање запошљавања младих у државних институцијама - Волонтерски рад и стажирање озаконити и узети као олакшавајућу околност при сталном запошљавању	Министарство управе, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2008.	2006-2.700.000,00	2.720.000,00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
VI – СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ					
75.	Рад на стандардизацији омладинског рада, те успостављање школе за омладинске раднике	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Министарство за породицу, омл. и спорт, невладине организације	2006- 2010.	2006-	160.000,00
				2007- 40.000.00	
				2008- 40.000.00	
				2009- 40.000.00	
				2010- 40.000.00	
76.	Слање препорука локалним заједницама да се формирају буџети за подршку омладинских иницијатива и омладинских центара који раде на организовању слободног времена, уз популарисање учешћа родитеља у планирању програма/пројеката	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт, Републички педагошки завод	2007.	-	Нису предвиђена средства
77.	Успостављање система финансирања омладских пројеката из средстава <i>Лутрије Републике Српске</i>	Министарство финансија	2007.	-	Нису предвиђена средства
78.	Покретање акције «ОТВАРАЊЕ ШКОЛА»	Министарство просвјете и културе	2007.	2007-20.000.00	20.000,00
79.	Подршка активностима у експерименталним «ОТВОРЕНИМ ШКОЛАМА»	Министарство просвјете и културе	2008- 2010.	2008-20.000.00	60.000,00
				2009- 20.000.00	
				2010- 20.000.00	

80.	Расписивање тендера за СУФИНАНСИРАЊЕ програма/пројеката омладинских центара/клубова и посредовање у обезбјеђивању средстава од европских институција	Министарство за породицу, омладину и спорт Министарство просвјете и културе	2007- 2010.	2007- 100.000.00	400.000.00
				2008- 100.000.00	
				2009- 100.000.00	
				2010- 100.000.00	
VII- ИНФОРМИСАЊЕ					
81.	Медијско популарисање укључивања омладине у омладинске центре и представљање активности омладинских центара (кампања)	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт, Омладински савјет Републике Српске	2006.	2006-	
82.	Формирање Омладинског информативног центра Републике Српске	Министарство за породицу омладину и спорт, Министарство просвјете и културе	2007- 2010.	2007- 25.000.00	100.000.00
				2008- 25.000.00	
				2009- 25.000.00	
				2010- 25.000.00	
83.	Издавање периодичних омладинских билтена	Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2010.	2006-	8.000.00
				2007- 2.000.00	
				2008- 2.000.00	
				2009- 2.000.00	
2010- 2.000.00					
84.	Популаризација интернета, и подршка и промоција бесплатном приступу школској и студентској популацији Омладинском информативном центру Републике Српске и осталим окупљалиштима за младе	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2010.	2006- / 2007- / 2008- / 2009- /	Дио програма под 82. и 83.
85.	Креирање website-а Министарства за породицу, омладину и спорт, на којем ће се налазити информације о омладинском раду	Министарство за породицу, омладину и спорт	2006 2010.	2006-	4.000.00
				2007- 1.000.00	
				2008- 1.000.00	
				2009- 1.000.00	
2010- 1.000.00					
86.	Популарисање и подршка програмима и пројектима који користе спорт као метод развоја	Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2009.	2006- / 2007- / 2008- / 2009- /	Нису предвиђена средства

87.	Враћање предмета физичког васпитања на факултете	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт, Универзитети	2007- 2010.	2006- / 2007- /	Нису предвиђена средства
88.	Суфинансирање изградње спортских објеката у општинама	Министарство за породицу, омладину и спорт, општина/град	2006- 2009.	2006-100.000.00 2007-100.000.00 2008-100.000.00 2009-100.000.00	400.000.00
VIII – МОБИЛНОСТ МЛАДИХ					
1) Смјештајни капацитети					
89.	Подржати оснивање стандардизованих омладинских хостела	Министарство трговине и туризма, невладине организације	2006- 2011.	2006- 2007-60.000.00 2008-60.000.00 2009-60.000.00 2010-60.000.00	240.000.00
90.	Оснивање омладинских кампова који би задовољавали потребе масовнијег смјештаја, нпр. извиђачки кампови, волонтерски кампови и сл., најмање један по регији (регија= изборна јединица)	Министарство трговине и туризма, Министарство за породицу, омладину и спорт, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-40.000.00 2008-40.000.00 2009-40.000.00 2010-40.000.00	160.000.00
91.	Упутство постојећим студентским, ђачким домовима да током љетњег и зимског распуста, уступе на комерцијалној основи своје капацитете потребама смјештаја младих (омладинске манифестације, волонтерски и радни кампови...)	Министарство просвјете и културе	2006.	-	Нису предвиђена средства
92.	Подржати програме који окупљају студенте и средњошколце унутар Републике Српске	Министарство просвјете и културе, Студентска унија Републике Српске, Савјети ученика средњих школа	2006- 2010.	2006- 2007-30.000.00 2008-30.000.00 2009-30.000.00 2010-30.000.00	120.000.00
93.	Наставним планом и програмом за средњошколце прописати организована путовања, стручне и матуралне екскурзије за сваку годину	Министарство просвјете и културе	2006.	-	Нису предвиђена средства

94.	Извршити техничке припреме на факултетима за примјену Сократес програма Европске комисије који се бави мобилношћу студената и наставног кадра	Министарство просвјете и културе, невладине организације	2006-2009.	2006- 2007-10.000.00 2008-10.000.00 2009-10.000.00	30.000.00
95.	Подржати рад специјализованих организација које се баве омладинским туризмом (нпр. феријални савез) и мобилношћу младих, и сл.	Министарство трговине и туризма	2006- 2009.	2006- 2007-25.000.00 2008-25.000.00 2009-25.000.00	75.000.00
97.	Укључити младе у већ постојеће пројекте сарадње између градова, у оквиру програма "братимљења градова", којима се успоставља билатерална сарадња међу градовима	Министарство управе и локалне самоуправе, општина/град	2006- 2009.	2006- 2007-25.000.00 2008-25.000.00 2009-25.000.00	75.000.00
97.	Подржати програме који информишу младе о одласку на семинаре, кампове, размјене...	Министарство за породицу, омладину и спорт, Управљачки комитет за омладину Републике Српске, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-5.000.00 2008-5.000.00 2009-5.000.00 2010-5.000.00	20.000.00
98.	Подржати програме који дају повластице за младе у саобраћају (нпр. ISIC и EURO 26 картице, intre rail ...)	Министарство трговине и туризма, Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство саобраћаја и веза	2007- 2010.	2006- 2007-25.000.00 2008-25.000.00 2009-25.000.00 2010-25.000.00	100.000.00
IX – УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У ДРУШТВУ					
1) Кроз цивилно друштво					
99.	Промоција и примјена Закона о омладинском организовању	Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2007.	2006- приоритет 2007-5.000.00	5.000.00

100.	Буџети за младе (заговарање)	Омладински савјет Републике Српске, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006-2010.	-	Нису предвиђена средства
101.	Унапријед одређивање буџета за омладинске програме на ентитетском (у оквиру буџета Републичког секретаријата за спорт и омладину) и локалном нивоу увести буџетске кодове за омладинске програме	Министарство финансија, Управљачки комитет за омладину Републике Српске	2006.	-	Нису предвиђена средства
102.	Разрадити јасне критеријуме за додјелу средстава из ових буџета и укључити представнике младих у доношење одлука о томе коме се додјељују средства	Управљачки комитет за омладину Републике Српске, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006.	-	Нису предвиђена средства
103.	Обавезно укључивање представника младих у скупштинске и савјетодавне одборе и комисије за младе и за писање закона који се тичу младих на локалном нивоу	Управљачки комитет за омладину Републике Српске, Мин.за пор.омл.и спорт	2006-2007.	2006- приоритет 2007-5.000.00	5.000.00
104.	Подршка развоју Омладинског Савјета Републике Српске и подршка развоју републичким омладинским организацијама	Министарство за породицу, омладину и спорт, невладине организације	2006– 2010.	2006- приоритет 2007-60.000.00 2008-60.000.00 2009-60.000.00 2010-60.000.00	240.000.00
105.	Подршка развоју Савјета ученика у средњим школама и студентским организацијама на факултетима	Министарство просвјете и културе, Министарство за породицу, омладину и спорт, Студентска унија Републике Српске	2006- 2010.	2006- 2007-20.000.00 2008-20.000.00 2009-20.000.00 2010-20.000.00	80.000.00
106.	Годишња истраживања о потребама и положају младих	Министарство за породицу, омладину и спорт, Омладински савјет Републике Српске, општина/град, универзитети у Републици Српској	2006- 2010.	2006- приоритет 2007-4.000.00 2008-4.000.00 2009-4.000.00 2010-4.000.00	16.000.00
107.	Увођење у Шифрарник Републике Српске шифре "омладинска политика"	Министарство управе и локалне самоуправе	2006.	-	Нису пр. средства

108.	Подржати програме којима се едукују запослени у државној управи о појму и значају омладинских невладиних организација и омладинске политике	Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство управе и локалне самоуправе, Управљачки комитет Републике Српске	2006- 2009.	2006- 2007-5.000.00 2008-5.000.00 2009-5.000.00	15.000.00
109.	Подржати програме којима се представници омладинских организација информишу о структури и улози државне управе	Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство управе и локалне самоуправе, Омладински савјет Републике Српске	2006 – 2009.	2006- 2007-4.000.00 2008-4.000.00 2009-4.000.00	12.000.00
110.	Подржати програме који имају за циљ рад са младима у руралним срединама	Министарство за породицу, омладину и спорт, невладине организације	2006- 2010.	2006- 2007-10.000.00 2008-10.000.00 2009-10.000.00 2010-10.000.00	40.000.00
111.	Подршка локалним омладинским организацијама, убрзано рјешавање питања за рад младих на локалном нивоу (подршка омладинским савјетима у свим градовима и општинама)	Министарство управе и локалне самоуправе, општина/град, Министарство за породицу, омладину и спорт, невладине организације	2006- 2010.	2006- приоритет 2007-100.000.00 2008-100.000.00 2009-100.000.00 2010-100.000.00	400.000.00
2) Укључивање младих са посебним потребама у друштво					
112.	Законом о средњошколском и високом образовању; прецизно дефинисати право и услове уписивања у средње школе и на факултете особа са онеспособљењем	Министарство просвјете и културе	2006.	-	Нису предвиђена средства
113.	Законски одредити обавезе професора и студената, односно ученика, и дозволити могућност импровизације наставног програма, наравно у границама прихватљивим за градиво	Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод	2006.	-	Нису предвиђена средства
114.	Лицима са посебним потребама омогућити несметан приступ образовним, културним и спортским институцијама, као и спортским објектима	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство за породицу, омладину и спорт	2006- 2010.	2006- 2007-30.000.00 2008-30.000.00 2009-30.000.00 2010-30.000.00	120.000.00

115.	Развити дугорочни програм "персоналне асистенције" особама са посебним потребама	Министарство здравља и социјалне заштите, невладине организације	2006- 2010.	2006-	120.000.00
				2007-30.000.00	
				2008-30.000.00	
				2009-30.000.00	
2010-30.000.00					
116.	Подржати програме којима се стимулише запошљавање младих са посебним потребама	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, невладине организације	2006- 2010.	2006-	80.000.00
				2007-20.000.00	
				2008-20.000.00	
				2009-20.000.00	
2010-20.000.00					
117.	Подржати програме развоја спорта за лица са посебним потребама	Министарство за породицу, омладину и спорт	2006– 2010.	2006-	120.000.00
				2007-30.000.00	
				2008-30.000.00	
				2009-30.000.00	
2010-30.000.00					
3) Укључивање младих у политички живот					
118.	Подржати програме којима се подстичу млади да излазе на изборе	Омладински савјет Републике Српске, невладине организације	2006– 2010.	2006- приоритет	8.000.00
				2007-2.000.00	
				2008-2.000.00	
				2009-2.000.00	
2010-2.000.00					
119.	Подстицати програме којима се промовише бољи положај младих у политичким партијама и на изборним листама	Омладински савјет Републике Српске и невладине организације	2006 –2009.	2006-	30.000.00
				2007-10.000.00	
				2008-10.000.00	
2009-10.000.00					
120.	Законско регулисање положаја подмлатка политичких партија	Невладине организације	2006.	2006-	
X – ОМЛАДИНСКИ РАД					
121.	Донијети Закон о омладинском раду и осмислити програм њихове едукације	Министарство за породицу омладину и спорт, Мин. рада и бор. инв. заштите	2006.	2006- приоритет	

122.	Подржати оснивање и рад Тренинг центра на републичком нивоу који би се бавио осмишљавањем програма неформалне едукације, едукацијом и лиценцирањем тренера	Министарство за породицу, омладину и спорт, Омладински савјет Републике Српске, невладине организације	2006– 2009.	2006- приоритет	75.000.00
				2007-25.000.00	
				2008-25.000.00	
				2009-25.000.00	
123.	Доношење закона о волонтеризму (кампања)	Министарство за породицу, омладину и спорт, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	2006.	2006- приоритет	
124.	Извршити промјене у наставним плановима и програмима факултета, којима би се омогућило да се дио стажирања и стручних пракси обавља у невладиним организацијама (кампања, заговарање)	Министарство просвјете и културе, Омладински савјет Републике Српске, невладине организације	2006–2007.	2006-	

**V ФИНАНСИЈСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ
ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ ОД 2006. ДО 2010. ГОДИНЕ**

1. ОБРАЗОВАЊЕ

1.1. Основно и средње образовање.....	480.500,00 КМ
1.2. Високо образовање.....	1.360.000,00 КМ
1.3. Повезаност тржишта рада и универзитета.....	<u>2.708.000,00 КМ</u>
укупно до:	4.548.500,00 КМ

2. КУЛТУРА

1.1. Афирмација културно-умјетничког живота, посебно посредством локалне самоуправе.....	720.000,00 КМ
1.2. Развој омладинских културних иницијатива.....	149.000,00 КМ
1.3. Јачање и афирмација позоришта младих.....	75.000,00 КМ
1.4. Стимулисање културно-умјетничког рада младих.....	110.000,00 КМ
1.5. Обезбјеђење просторних и финансијско-материјалних претпоставки за рад културно-умјетничких удружења која окупљају омладину, уз активно учешће локалне самоуправе.....	<u>6.000,00 КМ</u>
укупно до:	1.060.000,00 КМ

3. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

3.1. Едукација младих и наставног особља.....	80.000,00 КМ
1.6. Афирмација омладинског рада у области заштите животне средине.....	319.500,00 КМ
1.7. Стимулисање омладинског туризма у Републици Српској.....	408.000,00 КМ
1.8. Доношење законске регулативе у области заштите животне средине.....	<u>20.000,00 КМ</u>
укупно до:	827.500,00 КМ

4. ЗАШТИТА ЗДРАВЉА

1.9. Развој адекватног система превентивног дјеловања у области здравља, посредством формалног и неформалног образовања у владиним и невладиним институцијама.....	448.000,00 КМ
1.10. Развој здравствених установа прилагођених потребама младих.....	1.360.000,00 КМ
1.11. Унапређење сексуалног и репродуктивног здравља младих и повећање наталитета...(нису предвиђена средства)	/
4.4. Унапређење законске регулативе...(нису предвиђена средства)	/
укупно до:	1.808.000,00 КМ

5. ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО.....	15.670.000,00 КМ
6. СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ.....	640.000,00 КМ
7. ИНФОРМИСАЊЕ И СПОРТ.....	512.000,00 КМ
8. МОБИЛНОСТ МЛАДИХ	
8.1. Смјештајни капацитети.....	820.000,00 КМ
	укупно до: 820.000,00 КМ
9. УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У ДРУШТВУ	
9.1. Кроз цивилно друштво.....	813.000,00 КМ
9.2. Укључивање младих са посебним потребама у друштво.....	440.000,00 КМ
9.3. Укључивање младих са посебним потребама у политички живот.....	38.000,00 КМ
	укупно до: 1.291.000,00 КМ
10. ОМЛАДИНСКИ РАД.....	75.000,00 КМ
	УКУПНО ДО : 27.252.000,00 КМ

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ

Реализације Омладинске политике за 2006. годину и средњорочни период

ОБЛАСТ	СРЕДСТВА КМ 2006.	УКУПНО КМ 2006-2010.
ОБРАЗОВАЊЕ		4.548.500,00
КУЛТУРА		1.060.000,00
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		827.500,00
ЗАШТИТА ЗДРАВЉА		1.808.000,00
ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО		15.670.000,00
СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ		640.000,00
ИНФОРМИСАЊЕ		512.000,00
МОБИЛНОСТ МЛАДИХ		820.000,00
УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У ДРУШТВУ		1.291.000,00
ОМЛАДИНСКИ РАД		75.000,00
УКУПНО	до 7 650.000,00	до 27.252.000,00

VI ПРЕПОРУКЕ ОПШТИНАМА, ГРАДОВИМА И ОМЛАДИНСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

1) Препоруке општинама и градовима

Полазећи од тога да је Законом о омладинском организовању утврђена обавеза општинама и градовима, да доносе петогодишње и једногодишње оперативне планове Омладинске политике, Омладинска политика која се доноси на општинском и градском нивоу треба реално да одсликава проблеме младих на локалном нивоу, те да обухвата програме за њихово рјешавање.

У планирању омладинске политике неопходно је обезбиједити механизме за учешће младих:

- а)
 1. формирањем Омладинских савјета, асоцијација младих и невладиних организација на локалном нивоу;
 2. запошљавањем лица у органима локалне самоуправе која ће радити на реализацији Омладинске политике,
 3. формирањем Управљачких комитета, органа локалне управе који укључују представнике различитих одјељења у локалној управи и представнике Омладинског савјета;
 4. формирањем Комисија за младе, скупштинских комисија у којима учествују млади.
- б) Омладинска политика није само програм развоја омладинских организација. Она мора да обухвати цјелокупну популацију младих.
- в) Веома је важно да се за реализацију конкретних програма Омладинске политике обезбиједи довољна средства у општинском, односно градском буџету. Такође, потребно је створити механизме за планирање и примјену програма Омладинске политике.
- г) Омладинска политика треба да се базира на европској пракси и стандардима. Потребно је у њеном планирању и примјени подржавати одредбе Европске повеље о учешћу младих на локалном и регионалном нивоу. Модерна европска локална самоуправа пружа могућности младим људима. Таква треба да буде и наша.

2) Препоруке омладинским организацијама

Улога омладинских организација у планирању и примјени Омладинске политике је веома важна. Стога, омладинске организације треба да схвате своју велику друштвену одговорност за унапређење позиције младих. Омладинске организације не треба да буду затворене групе посредством којих се остварују интереси малих група и појединаца, него треба да буду снага која ће искрено заступати интересе младих.

Омладинске организације на локалном нивоу не треба да буду конкуренти, него треба да међусобно сарађују у заједничком интересу омладине. Потребно је да омладинске организације схвате значај омладинских савјета на нивоу општине или града на чијем простору дјелују. Омладински савјети су «простор» за међусобан дијалог различитих група, ради рјешавања проблема младих.

Сарадња и партнерски однос са локалном управом у планирању и примјени омладинске политике је веома важан друштвени задатак и одговорност омладинских организација. Општинска управа не смије да задире у основне принципе рада омладинских организација као добровољних удружења грађана.

Наравно, промоција европских принципа омладинске политике треба да буде основа рада омладинских организација.

Омладинске организације су богатство сваке општине, града, али и Републике Српске.

VII МЈЕРЕ, ПЛАНИРАЊЕ, СПРОВОЂЕЊЕ И КОНТРОЛА ПРЕДВИЂЕНИХ АКТИВНОСТИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

- 1) Министарство за породицу, омладину и спорт је главни координатор за планирање, спровођење и контролу.
- 2) Министарство за породицу омладину и спорт, једном годишње ће извјештавати Владу Републике Српске о спровођењу активности предвиђених у документу, уз претходну јавну евалуацију примјене документа, водећи рачуна о створеним буџетским претпоставкама за текућу годину.
- 3) Управљачки комитет за омладину, обавезан је да успостави што бољу координацију између надлежних министарстава, Министарства за породицу, омладину и спорт, Одбора за младе у Народној скупштини Републике Српске, Омладинског савјета Републике Српске и институција које се баве питањима младих. Добра међусекторска сарадња, унаприједила би реализацију предвиђених програма и активности.
- 4) Министарства и остали надлежни органи, дужни су да у најкраћем року сачине оперативни план, са финансијским ефектима у којима ће прецизирати и носиоце.
- 5) Средства за реализацију програма утврђених у Омладинској политици, планираће се у буџету Републике Српске у оквиру министарстава и других носилаца предвиђених активности у висини и омјерима утврђеним буџетским документима.
- 6) Организације које буду аплицирале за пројекте, мораће да задовоље услов територијалне заступљености Републике Српске, што ће довести до сарадње и удруживања више омладинских организација.